

18 34 1-7.
Iunacis 18 535

139.

Finanču ministrijas Patentu valdei.

Izgudrojuma pieteikums.

Pieteicējs (vārds, uzvārds vai firmas nosaukums un adrese):

VALSTS ELEKTROTECHNISKĀ FABRIKA,

Vidzemes šosejā No. 19,

RIGA.

Pilnvarnieks (vārds, uzvārds un adrese):

VALSTS ELEKTROTECHNISKA FABRIKA.

Iesniedzot divos eksemplāros zīmējumus un aprakstu, lūdzu izsniegt man ~~uzņemto apjomīgākās xēmijas~~ *) patentu izgudrojumam ar nosaukumu: .....

R o t ē j o š ā s k a l a .

Pielikumi:

- 1) Apraksts 2 eks. uz 1 lap.
  - 2) Zimējumi 2 „ „ 1 „ „
  - 3) ~~PIENĀKAMĀS PIENĀKAMĀS NOMAKSĒS~~ *)
  - 4) Latv. b. 193 4 g. 28/VI
pieteik. nod. nomaksas kvīts
  - № 16/17692.
  - 5) Pat. valdes izgudrojuma patentēšanas apliecība.

RĪGĀ, 1934 g. 30 jūnijā

*) Pieteicējs Valsts Elektrotehniskā Fabrika
Pilnvarnieks

^{*)} Nevajadzīgo nostriņot.

Lēmums:

2) Atlikst. Uzraicināt ierungu līmeni. laikā izgudrojums
varētu, noteiktākai sastādītu aprasītu, pēc kura izgudrojums
varētu izgabavot bez rādiem minējumiem. Tāpat paskaidrot, kas
izgudrojums ir jauns, arī izgudrojums nosaukumā formulēts
spīdīgi.

Steinkani.
25.11.36 ~~P~~

W. H. Brewster A. Lubanoff

top

2) *Pipromys patente* variegat.

17. 9. 36.

— — — — —

Henry A. Leelanau

2

Patenta nodevas nomaksas atzīme gadā.

Gads	Latu	Līdz		Latvijas bankas kvīts no		
		mēnesis	gads	mēnesis	gads	numurs
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						

Piezīmes:

- 1) Aizsardzības apliecība № ..... izdota 193..... g.
- 2) „ „ „ izsludināta V. V. 193..... g. ..... numurā.
- 3) Patents izsniegt 193..... g.
- 4) „ izsludināts V. V. 193..... g. ..... numurā.
- 5) „ atraidits 193..... g.
- 6) „ dzēsts 193..... g.

STACIJU UZRĀDĪŠANAS IEKĀRTA - SKĀLA, RADIOAPARĀTIEM u.t.l.

Izgudrojums satur sevī staciju uzrādīšanas iekārtu radioaparātos jeb t.l., pie kura iestādot-pārslēdzot aparātu uz kādu noteiktu staciju sadalījumu grupu - "normalviļņu", "garo viļņu", "īsviļņu" grupu jeb t.l., tikai šīs attiecīgās grupas staciju apzīmējumi tiek nostādīti pret aparātu skatlodziņu un šīs grupas atsevišķās stacijas norādītas ar atsevišķu rādītāju. Šīnī sakarībā ar izgudrojumu, pie "viļņu grupas" slēga roktura, attiecīgai grupai atbilstošās iestādīšanas, ar pieskaņota pārnesuma iekārtu, pret aparāta skalas skatlodziņu tiek pagrieztas kādas cilindriskas, daudzplākšņu prizmas, jeb t.l. skatplāksmas dala ar attiecīgai grupai atbilstošiem staciju apzīmējumiem. Atsevišķās stacijas uz skatplāksmas, pie aparāta noskaņošanas ierīces apkalpes roktura jeb t.l., kādai stacijai atbilstošas iestādīšanas, ar saskaņotu pārnesuma iekārtas palīdzību, tiek norādītas ar atsevišķu rādītāju. Šīs izgudrojuma lietderīgs izveidojums dod ļoti ērtu staciju apzīmējumu - nosaukumu jeb t.l. sadalījumu, gūstot labu pārskatamību un labu salasamību.

Minētā izgudrojuma izpildījuma piemērs šēmatiski apskatīts klātpieliktos zīmējumos.

Zīmējumā 1, poz. 1., staciju uzrādīšanas iekārtas skatplāksma ir vai nu viscauri, vai tikai staciju apzīmējošās vietās vai t.l. gaismu caurlaidoša, var būt arī gaismu necaurlaidoša papīra, stikla vai t.l. materiāla cilindriska, vai vairāk plākšņu prizmas viersma vai t.l. Uz šīs, sakarā ar izgudrojuma lietderīgā izveidojuma skatplāksmas, vairākās slejās, vadoties no vajadzības un lietderīguma, ir sagrupēti staciju nosaukumi, vai to vietu apzīmējumi jeb t.l., piem. "normālviļņu grupā" ietilpstotošās stacijas vienā slejā, "garo viļņu grupā" ietilpstotošās stacijas otrā grupā slejā u.t.t.

Zīmējumā 1. apskatītā izgudrojuma izvedumā, cilindrveidīgā skatplāksma l sadalīta piecās slejās: slejā a- a- sagrupētas piem. "normālviļņu" grupā ietilpstotošās stacijas, slejā b- b- garo viļņu grupā ietilpstotošās stacijas, slejās c- c- un d- d- īso viļņu staciju atzīmējumi, bet skatplāksmas slejas e- e- stāvoklim atbilst aparāta nostatījums gramofona pieslēgšanai - skaņu plašu mūzikas pārraidīšanai./Skat. zīm.2/.

Atsevišķās, attiecīgā "viļņu grupā" ietilpstotošās stacijas uz skatplāksmas l var tikt atzīmētas ar nosaukumiem un svītrīpām, vai tikai ar vienu no minētiem apzīmējumiem vai t.l., kuri atdalās uz skatplāksmas.

Zīmējumā 1 apskatītā izgudrojuma piemērā "normālo viļņu" un "garo viļņu" grupās ietilpstotošās stacijas, uz skatplāksmas l atzīmētas ar stacijas nosaukumu un attiecīgu, pēc viļņu garumiem dalījumu, atbilstošu aparāta noskaņošanas iekārtai; "īso viļņu"

grupā uz skatplāksmas atzīmēta tikai pēc viļņu garumu dali-jumiem, bet skatplāksmas stāvoklis, atbilstošs aparāta nostā-tījuman gramofona pieslēgšanai, atzīmēts ar uzrakstu "gramo-fons". Rokturi 2 /zīm.1/ uz ass 3, kuŗa tālāk saistīta ar viļņu pārslēgu, nostādot atbilstoši kādai no aparāta slēguma "viļņu grupām" jeb t.l., tiek pagriezts "zvaigznes rats" 4 un līdz ar viļņu ar zobraza pārnesumu 5 tiek pagriezta ass 6 un uz viņas cieši nostiprināta skatplāksma 1 tā, ka pret aparāta ska-las skatlodziņu nostājas, aparāta viļņu pārslēga nostatījumam atbilstošā, uztveramo staciju grupa.

Noskaņojot aparātu ar rokturi 7 vai t.l. uz kādu noteiktu staciju, caur berzes pārnesumu 9 jeb t.l. tiek pagriezts rats 10 un ar trosītes 11, kas apņemta ap ratu 10, palīdzību, pār skritulišiem 12 un 13 tiek atbilstoši pārbidīts rādītājs 14 tā, ka rādītāja izgriezums vai t.l. nostājas virs tās stacijas nosaukumu, atbilstošu iedalījumu vai t.l. apzīmējumu, uz kuŗu aparāts noskaņots.

Skatplāksma, līdz ar to arī viss pārslēgšanas mēchanisms, tiek noturēts savā nostādītā stāvoklī, kā arī "kārtoti" attie-cīgas grupas slēgumi caur "zvaigznes ratu" 4. "Zvaigznes rats" 4 dalīts tik staros "s", cik "viļņu grupās" vai t.l. dalīts viss aparāta slēgums un skatplāksma. "Zvaigznes ratam" 4 attiecīgā atbilstošā stāvoklī pagriežoties, starp diviem blakus esošiem stariem s - s nostājas sprūda ratiņš 15. Pārslēdzot ar roktu-ri 2 slēgu un skatplāksmu nākošā, kādai viļņu grupai atbilstošā stāvoklī, spruda ratiņš 15, uz punktā "m" cieši piestiprinā-tās sviras 16, "zvaigznes ratam" 4 griežoties, ar staru "s" tiek spiests laukā no staru starpas. Kad nākošais, griešanās virzie-nā sekojošais stars "s" nāk pāri ratiņam 15, pēdējais ar, starp nekustīgo punktu "k" un brīvo sviras 16 galu "l", iestiprinātās atsperes 17 palīdzību, tiek atkal ievilkts nākošajā "zvaigznes ratā" 4 staru s-s starpā, kuŗa nostatījumam atbilst nākošais "viļņu grupas" slēgums un attiecīgais skatplāksmas 1 stāvoklis pret skatlodziņu u.t.t.

Izgudrojuma īpatnības.

1. Staciju uzrādišanas iekārta radio aparātos u.t.l. Īpatnēja ar to, ka iestādot-pārslēdzot aparātu uz kādu noteiktu staciju grupu, piem. "normālvīļņu", "garo viļņu", "īsviļņu" jeb t.l., ar attiecīga pārnesuma palīdzību, aparāta skalas skatlodziņā tiek nostādīti attiecīgā grupā ietilpstoto staciju ap-zīmējumi jeb nosaukumi, bet atsevišķās stacijas, aparāta "no-skayojumam" atbilstoši, tiek norādītas ar atsevišķu rādītāju.

2. Staciju uzrādišanas iekārta pēc punkta 1, īpatnēja ar to, ka līdz ar "viļņu slēga" roktura, kādai "viļņu grupai" atbilstošu iestādišanu, ar attiecīga zobraza jeb t.l. pārnesuma palīdzību, kādas cilindriskas virsmas veidīgas skatplāksmas tā

sleja, vai kādas daudzplākšņu prizmas virsmas tā plāksma, vai t.l. uz kurās novietoti attiecīgai grupai atbilstoši staciju apzīmējumi, tiek pagriezta pret aparāta skatlodziņu.

3. Staciju uzrādišanas iekārta, pēc punkta 1, īpatnēja ar to, ka pret aparāta skatlodziņu, pēc punkta 2, nostādītā staciju apzīmējumu grupā, atsevišķa stacija, atbilstoši aparāta noskaņojumam, tiek norādīta ar atsevišķu rādītāju.

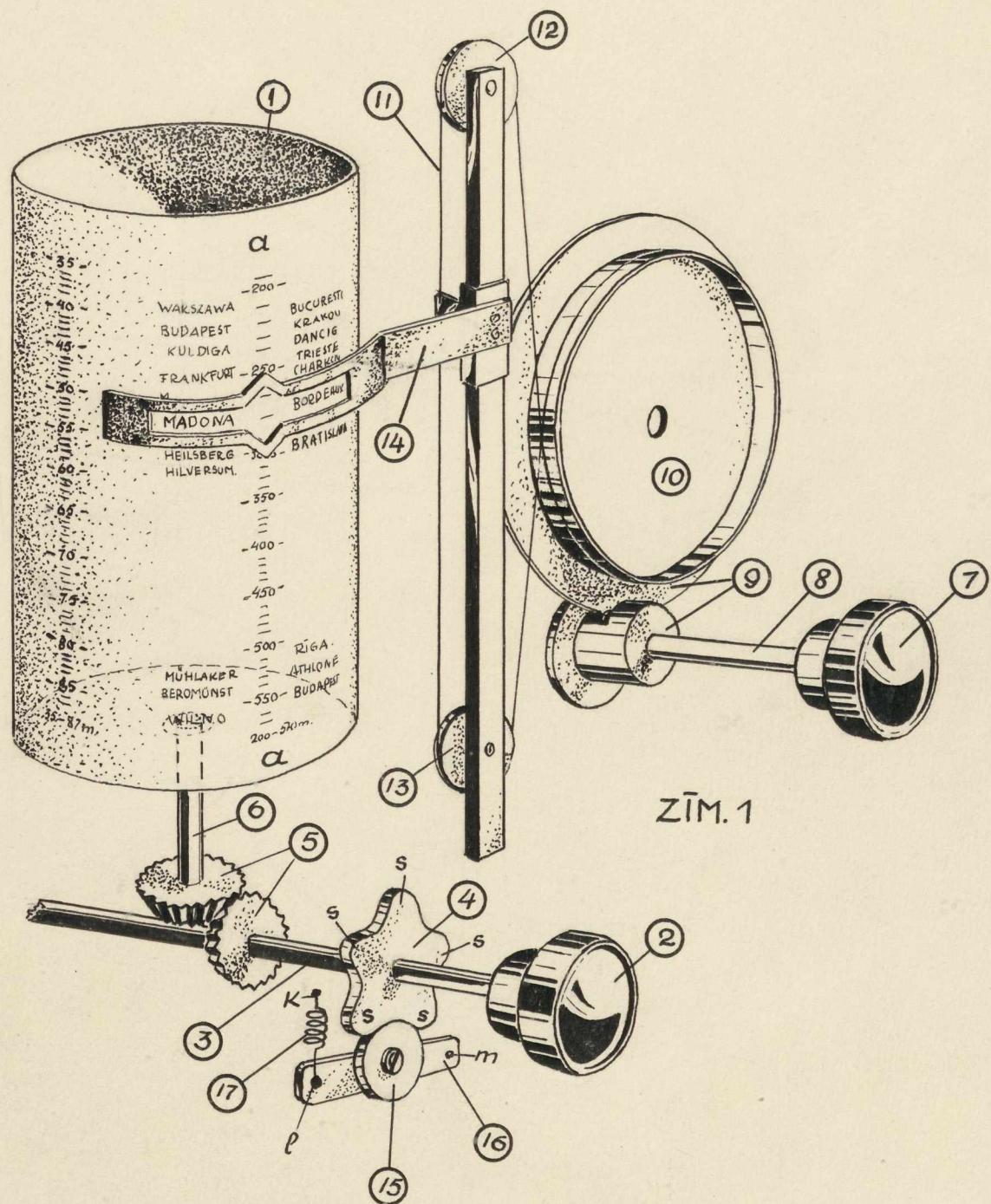
4. Staciju uzrādišanas iekārtas - skalas skatplāksma pēc īpatnībām 2, īpatnēja ar to, ka uz cilindrveidīgās, vai daudzplākšņu prizmu attēlojošās skatplāksmas virsmas vai t.l., atsevišķās stacijas atzīmētas ar attiecīgu staciju nosaukumu un iedalījumiem pēc "viļņu" gaļumiem atbilstoši aparāta noskaņojumam, vai arī gad. tikai ar vienu no minētiem apzīmējumiem vai t.l.

5. Staciju uzrādišanas iekārta - skala pēc īpatnībām 1 - 4, īpatnēja ar to, ka uz, izgudrojumam atbilstoši lietderīgi izveidotās skatplāksmas, dalot stacijas pa grupām, panākta ļoti ērta, nesabļīvēta staciju sadališana, gūstot labu pārskatamību un skaidru salasamību.

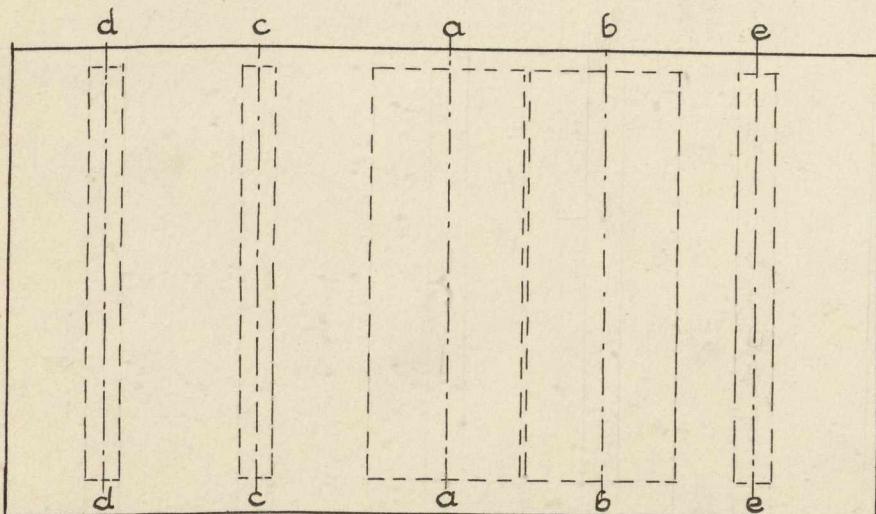
Rīgā, 11.VIII.36.

Valsts Elektrotehniskā Fabrika.

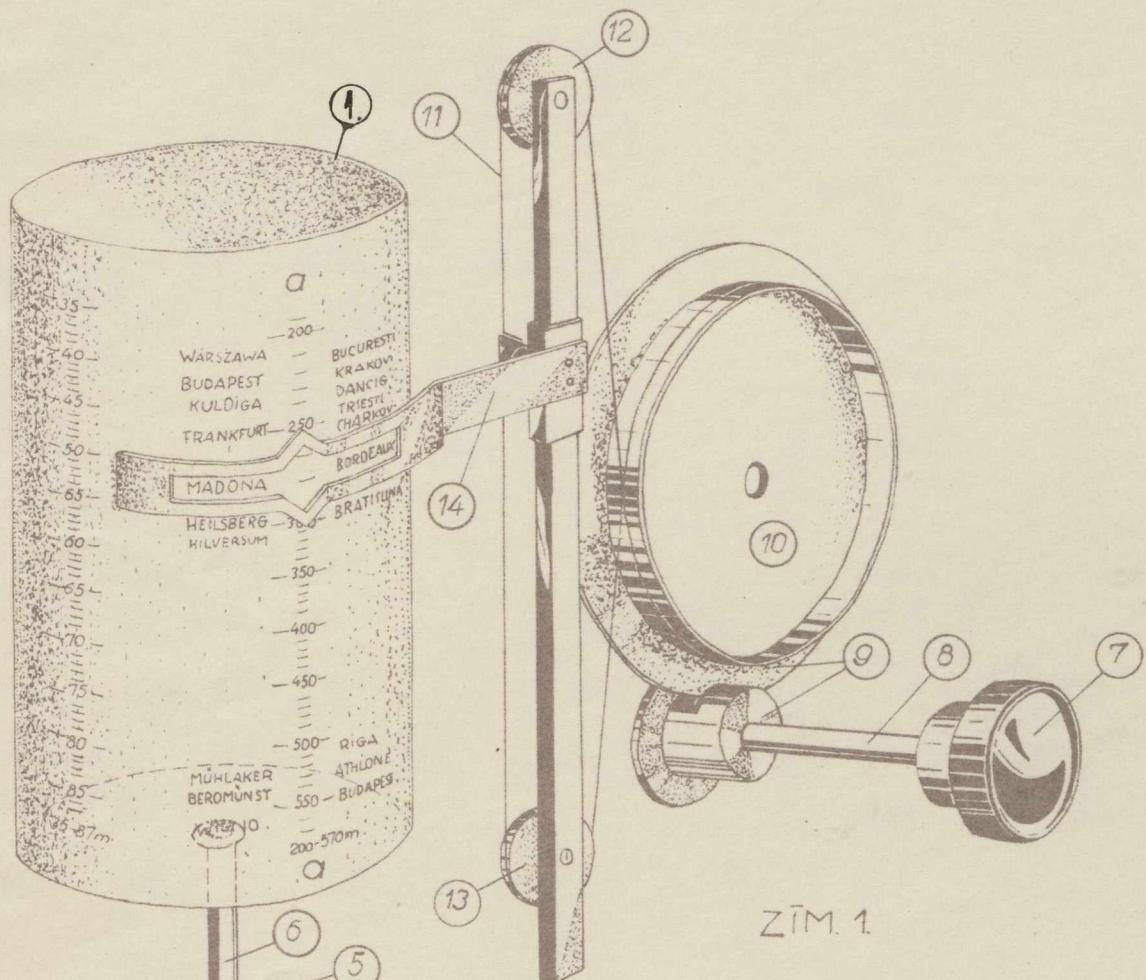

ZĪM. 1

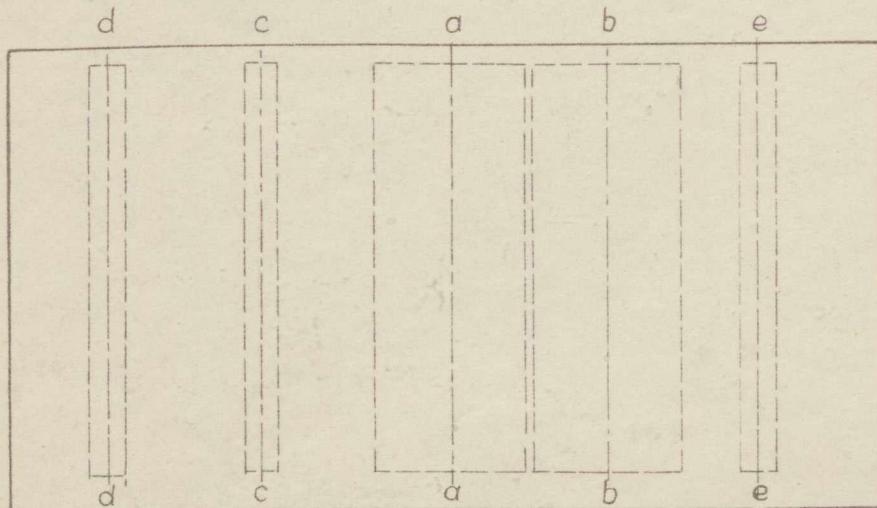
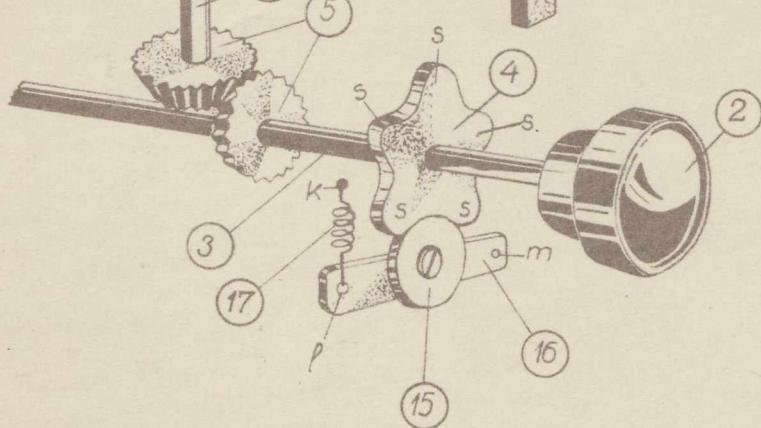

ZĪM. 2
Skatplāksmas 1
šematisks
izklājums.

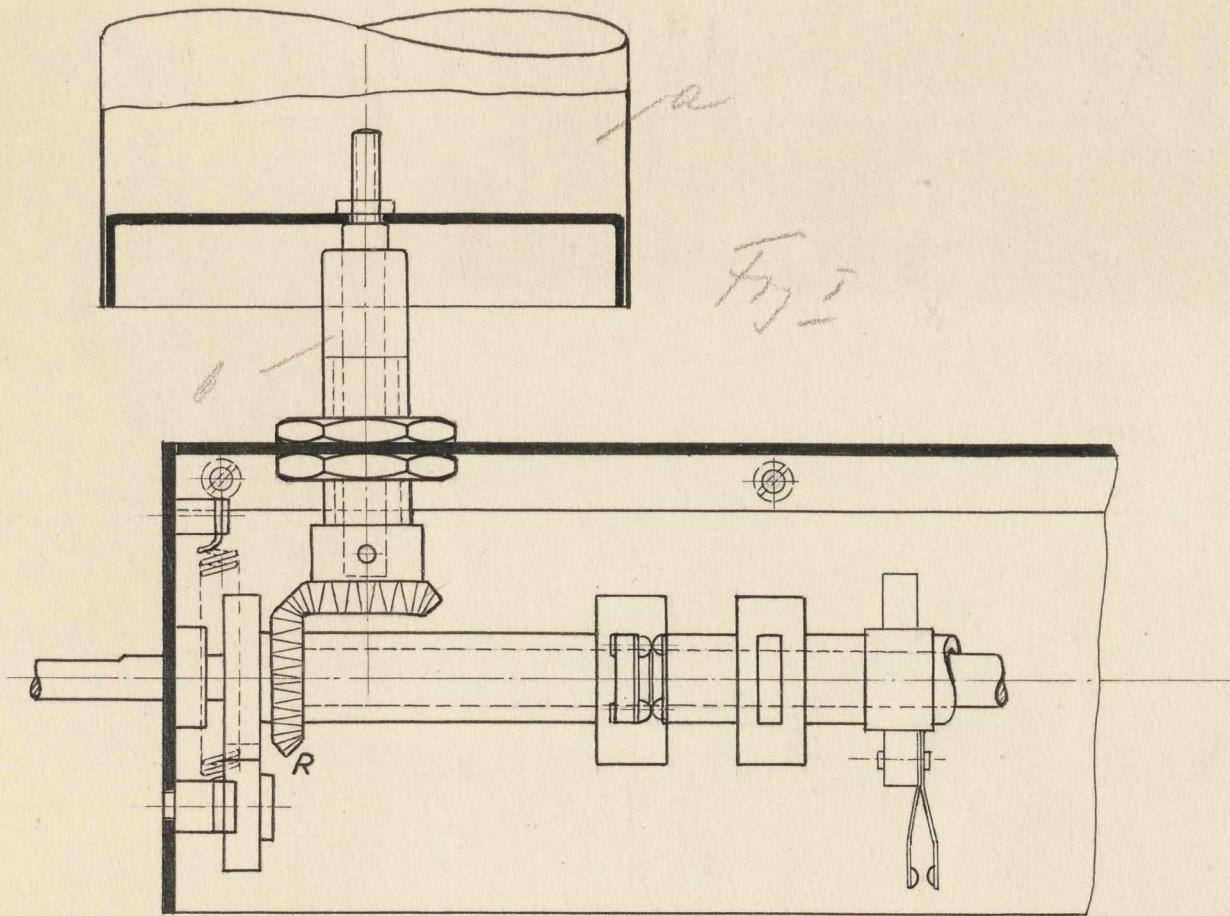
A

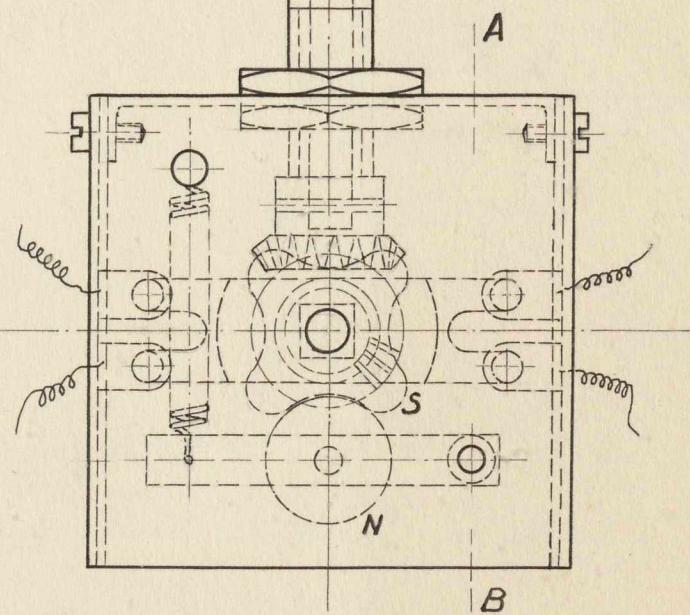
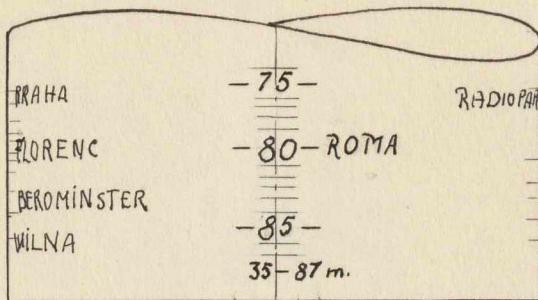
ZĪM. 1

ZĪM. 2.
Skatplāksmas
šēmātisks
izklājums.

Griezums A-B

$M=1:1$

VEF.

Rotejošās skolas
mechanisms un vilnu slēgs.

9

VALSTS
ELEKTROTECHNISKĀ FABRIKA
Vidzemes šosejā Nr. 19
Rīga :

Rotejošā skala.

Rotejošā skala ir cilindriski veidots kermeņis uz kuļa raidītāji atzīmēti vairākās grupās aksiālā virzienā. Raidītāju grupas /slejas/, attiecībā viena pret otru simetriski pārbīdītas par noteiku lenķi piem. ja uz cilindra būs četras raidītāju grupas, tad katra nākošā sastopama cilindri pagriežot par 90° . Raidītāji grupēti intervālos, kuļu robežās noteikti vilņu gaļumi. Ja skalu pagriezīsim no vienas slejas līdz otrai, tad līdz ar to aparāts tiks pārslēgts uz citu vilņu gaļumu. Konstrukcija sekoša: Ūz vilņu pārslēga ass A, novietots konisks zobrauts "R" un zvaigznīte S., koniskais zobrauts sakabināts ar otru, uz skalas ass esošu zobratu, zvaigznīte savienota ar norobežotāju N. Vilņu pārslēga ass stāteniska cilindriskās skalas asij, tādēļ kustība, kas iziet no vilņu pārslēga ass, pārnesta uz skalas asi ar konisku zobratu pārvadu. Kad norobežotājs iegulstas zvaigznītes robā, aparāts ir ieslēgts zināmam vilņu gaļumam, līdz ar to uz skalas atzīmētās, šim vilņu gaļumam atbilstošās stacijas ir pagrieztas pret lodziņu. Pagriežot asi, norobežotājs iegulstas nākošā zvaigznītes robā - aparāts ieslēgts citam vilņu gaļumam - skala rāda citu grupu. Staciju grupējums var būt dažāds, asu stāvokli, norobežotāja, pārslēdzēja un kustības pārvada konstrukcijas iespējamas ne tikai tādas, kā tasējumā redzams, bet gan dažādas.

Izgudrojuma īpatnības.

- 1/ Raidītāji sadalīti grupās pēc vilņu gaļumiem un atzīmēti uz cilindriskas skalas.
- 2/ Pārslēdzot vilņu gaļumu, skala automātiski pagriežas.

Valsts Elektrotehniskā Fabrika

T. Urals

60

VALSTS
ELEKTROTECHNIŠKĀ FABRIKA
Vic zemes šosejā Nr. 19
Rīga.

Rotejošā skala.

Rotejošā skala ir cilindriski veidots kerēnis uz kuļa raidītāji atzīmēti vairākās grupās aksiālā virzienā. Raidītāju grupas /slejas/, attiecībā viena pret otru simetriski pārbiditas par noteiktu leņķi piem. ja uz cilindra būs četras raidītāju grupas, tad katra nākošā sastopama cilindri pagriežot par 90° . Raidītāji grupēti intervālos, kuļu robežas noteiktī viļņu garumi. Ja skalu pagriezisim no vienas slejas līdz otrai, tad līdz ar to aparāts tiks pārslēgts uz citu viļņu garumu. Konstrukcija sekoša: Uz viļņu pārslēgā ass A, novietots konisks zobrats "R" un zvaigznīte S., koniskais zobrats sakabināts ar otru, uz skalas ass esošu zobratru, zvaigznīte savienota ar norobežotāju N. Viļņu pārslēgā ass stāteniska cilindriskās skalas asij, tādēļ kustība, kas iziet no viļņu pārslēgā ass, pārnesta uz skalas asi ar konisku zobratru pārvadu. Kad norobežotājs iegulstas zvaigznites robā, aparāts ir ieslēgts zināmam viļņu garumam, līdz ar to uz skalas atzīmētās, šīm viļņu garumam atbilstošās stacijas ir pagrieztas pret lodiņu. Pagriezot asī, norobežotājs iegulstas nākošā zvaigznites robā - aparāts ieslēgts citam viļņu garumam - skala rāda citu grupu. Staciju grupu ējums var būt dažāds, secu stāvokļi, norobežotāja, pārslēdzēja un kustības pārvada konstrukcijas iespējamas ne tikai tādas, kār asējumā redzams, bet gan dažādas.

Izgudrojuma īpatnības.

- 1/ Raidītāji sadaliti grupās pēc viļņu ~~garumiem~~ un atzīmēti uz cilindriskās skalas.
- 2/ Pārslēdzot viļņu garumu, skala automātiski pagriežas.

Valsts Elektrotehniskā Fabrika

Parauts

LATVIJAS REPUBLIKA

FINANČU MINISTRIJA

PATENTU VALDE

Aizsardzības apliecība

Nr. 139.

1934.g. 2.JŪLIJĀ patentu valdē saņemts
VALSTS ELEKROTECHNISKĀS FABRIKAS
Rīgā, Vidzemes šosejā No.19.

Iūgums izsniegt patentu izgudrojumam:

RITEJOŠĀ SKALA.

Lūgumu iesniedza VALSTS ELEKROTECHNISKĀ FABRIKA
Rīgā, Vidzemes šosejā No.19.

Lūgumam pievienoti: apraksts, ZĪMĒJUMS

un Latvijas bankas 1934 g. 28.JŪNIJA kvīts
Nr. 16/17692 par pieteikuma nodevas nomaksu.

Zīmognodeva nomaksāta.

Rīgā, 1934 g. „7.” JŪLIJA.

J. Baloghs

Departamenta vicedirektors.

J. Purcis

Patentu valdes priekšnieks.

LATVIJAS REPUBLIKA

FINANČU MINISTRĪJA

PATENTU VALDE

PATENTA APLIECĪBA

Nr. 2287

PAMATOJOTIES UZ PIEVENOTO APRAKSTU UN VINĀ ATZIMĒTĀM
ĪPATNĪBĀM, IZSNIEGTS: VALSTS ELEKTROTECHNIKAI FABRIKAI,
Rīga, Brīvības gatvē N.19.

PATENTS

STACĪJU UZRĀDĪŠANAS IEKĀRTA - SKALA,
PATENTA PRIEKŠMETS:

RADIOAPARĀTIEM u.t.l.

PATENTS IZDOTS UZ 15/piecpadsmit/ GADIEM, SKAITOT
NO „ DECEMBERĀ 19. 36 G., ZEM SEKOJOŠIEM NOTEIKUMIEM:

- 1) IEMAKSĀT PATENTU GADA MAKSAS NE VĒLĀK, KĀ „ DECEMBRĪ
- 2) IZMANTOT MINĒTO IZGUDROJUMU VAI PĀRLABOJUMU LATVIJĀ RŪPNIECISKOS
APMĒROS UN ATTIECĪGU APLIECĪBU IESNIEGT PATENTU VALDEI NE VĒLĀK,
KĀ „ DECEMBRĪ 19. 41 G.

VALDĪBA NEGALVO PAR PIETEICĒJA ĪPAŠUMA TIESĪBĀM UZ IZGUDROJUMU VAI
PĀRLABOJUMU UN TĀ LIETDERĪBU, BET IZSNIEDZOT PATENTU VIENĪGI APLIECINA,
KA UZ MINĒTO IZGUDROJUMU VAI PĀRLABOJUMU LĪDZ ŠIM LATVIJĀ NEVIENAM
PATENTS NAV IZSNIEGTS.

ZĪMOGNODEVA SAMAKSĀTA.

RĪGA, „ DECEMBRĪ 193 6 G.

FINANČU MINISTRIS:

DEPARTAMENTA VICEDIREKTORS:

PATENTU VALDES PRIEKŠNIEKS: